

Nr 22.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om skattefrihet för vissa bidrag till nedbringande av bostadskostnader.

I en den 30 januari 1953 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 52, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om skattefrihet för vissa bidrag till nedbringande av bostadskostnader.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anmärkas följande.

I propositionen föreslås, att vissa statliga och kommunala bidrag, som utgår till nedbringande av bostadskostnader, bl. a. familjebostadsbidrag, familjebidrag och bränslebidrag, icke skall vid tillämpning av kommunal-skattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt utgöra skattepliktig inkomst för hyresgäst, egnahemsägare eller bostadsrättsinnehavare, som åtnjuter bidraget.

Rörande författningsförslagets lydelse tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 2).

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Under senare år har försports en viss tveksamhet, hur vissa statliga och kommunala bostadsbidrag skall behandlas i beskattningshänseende. Denna tveksamhet har bl. a. tagit sig uttryck däri, att beskattningsnämnderna i sin praxis på detta område kommit till olika resultat. I syfte att få denna olägenhet undanröjd har hos Kungl. Maj:t gjorts vissa framställningar om reglering av nämnda beskattningsfrågor. Vidare har 1951 års bostadsutredning till fullgörande av ett åt utredningen under hand lämnat uppdrag med en den 8 februari 1952 dagtecknad skrivelse till chefen för socialdepartementet ingivit en av bostadsutredningens expert, dåvarande taxeringsinspektören Herman Malmer utarbetad och av utredningen godkänd *promemoria rörande frågan om beskattningen av familjebidrag, familjebostadsbidrag och bränslebidrag*. I anledning av densamma har inom socialdepartementet utarbetats ett *författningsförslag*, vilket såsom *Bihang* fogats vid statsrådsprotokollet.

Över nämnda promemoria och författningsförslag har, efter remiss, *utlåtanden* avgivits av socialstyrelsen, kammarrätten, riksskattenämnden,

överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Kalmar, Västmanlands och Jämtlands län, Landsorganisationen i Sverige, Svenska arbetsgivareföreningen, Svenska landskommunernas förbund, Svenska stadsförbundet, Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund samt Tjänstemännens centralorganisation (TCO).

I propositionen lämnas en redogörelse för de statliga och kommunala bostadsbidrag, som omfattas av föreliggande förslag. Rörande innehållet i denna redogörelse får utskottet hänvisa till propositionen (s. 3—7).

Vad angår innehållet i övrigt av nämnda statsrådsprotokoll får utskottet hänvisa till redogörelsen härutinnan under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Gällande bestämmelser om beskattning av bostadsbidrag, s. 7—8.

Framställningar om utredning beträffande beskattningen av bostadsbidrag, s. 8—11.

Promemorian, s. 11—13.

Remissyttrandena, s. 13—18.

Departementschefen, s. 18—21.

Utskottet. I förevarande proposition har framlagts förslag till förordning om skattefrihet för vissa bidrag till nedbringande av bostadskostnader. Den föreslagna förordningen avses skola ersätta förordningen den 15 juni 1935 angående skattefrihet för viss förmån av hyresavdrag. De nya bestämmelserna föreslås skola tillämpas redan vid innevarande års taxering.

Gällande förordning i ämnet tillkom i samband med att riksdagen för budgetåret 1935/36 anslag medel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer. Sedan förordningens tillkomst har på sätt propositionen redovisar skett en successiv utbyggnad av statens och i viss mån även kommunernas bidragsverksamhet i syfte att nedbringa bostadskostnaderna för mindre bemedlade familjer. Då emellertid bestämmelserna i 1935 års förordning icke ändrats har efter hand uppkommit oklarhet rörande bidragens behandling i skattehänseende. Framför allt har detta varit fallet i fråga om de bidrag som utgår till familjer i egnahem. Till undanröjande av rådande oklarhet föreslås bestämmelser av innebörd att samtliga nu utgående bidrag — hyresavdrag, familjebidrag, familjebostadsbidrag, bränslebidrag och trekronorsbidrag — undantages från skatteplikt. Detsamma skall gälla även i fråga om kommunala bidrag, som utgått i samma syfte och i likartad form som de statliga bidragen. Bestämmelsernas utformning medger även skattefrihet för den nya typ av bidrag, särskilt bostadsbidrag, vars införande föreslagits av 1951 års bostadsutredning.

Beträffande egnahemsägare har den rådande oklarheten hänfört sig ej endast till frågan om bidragen vore skattepliktiga utan jämväl till spørgsmålet huruvida sådan skattskyldig vid beräkning av nettointäkt av fastighet vore berättigad till avdrag för ränta och tomträttsavgäld i den mån dessa

kostnader erlagts medelst bostadsbidraget. Liknande spörsmål har även förelagat beträffande bostadsrättsinnehavare. I denna fråga intar propositionsförslaget den ståndpunkten att avdrag skall medgivas.

De beskattningsfrågor, som beröres av förevarande förslag, utgör en del av den större frågan om förhållandet mellan beskattning och sociala förmåner över huvud taget. Utskottet finner därför, att det skulle varit mest följdriktigt att föreliggande spörsmål fått prövas i samband med den utredning, som begärts av 1946 års riksdag rörande översyn av reglerna om skattefrihet för vissa slag av intäkter i syfte att åvägabringa en samordning mellan dessa regler och de sociala förmånerna. Å andra sidan kan icke förnekas, att frågan om bostadsbidragens skatterättsliga behandling fått en sådan aktualitet, att tillräckliga skäl kan anses föreligga att på sätt som skett genom förevarande förslag utbryta detta problem ur det större sammanhanget och ge detsamma en provisorisk lösning. Utskottet kan med hänsyn till det sist anförda tillstyrka en sådan lösning, och utskottet har ej heller funnit anledning till erinran mot det föreliggande författningsförslaget.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 52, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om skattefrihet för vissa bidrag till nedbringande av bostadskostnader.

Stockholm den 5 mars 1953.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Spetz, Velander, Falk, Söderquist, Einar Eriksson, Snygg*, Werner* och Patrick Nilsson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby*, Orgård, Sundström, Olofsson, Brandt, Kollberg, Strandh*, Vigelsbo* och Nilsson i Svalöv*.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.